KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 6.2.2019 r.
COM(2019) 52 final

2019/0025 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej podczas dziewiątego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych w odniesieniu do wniosków dotyczących wprowadzenia zmian do załączników A i B

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na Konferencji Stron konwencji sztokholmskiej w związku z przewidywanym przyjęciem decyzji dotyczących zmian załączników A i B polegających na włączeniu kolejnych chemikaliów i zmianie istniejących pozycji.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja sztokholmska

Konwencja sztokholmska w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (zwana dalej „konwencją") ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego i środowiska przed trwałymi zanieczyszczeniami organicznymi (TZO). Konwencja tworzy prawnie wiążące zobowiązania stron do wprowadzania środków w celu wyeliminowania lub ograniczenia produkcji i stosowania oraz przywozu i wywozu TZO. Strony są również zobowiązane do wprowadzenia środków mających na celu ograniczenie lub wyeliminowanie uwolnień z niezamierzonej produkcji TZO oraz uwolnień z zapasów i odpadów.

Przedmiotowa umowa weszła w życie w dniu 24 lutego 2004 r.

Unia Europejska i wszystkie 27 państw członkowskich są stronami tej konwencji[1].

2.2. Konferencja Stron konwencji sztokholmskiej

Zgodnie z art. 19 konwencji Konferencja Stron jest organem zarządzającym konwencji sztokholmskiej. Organ ten zbiera się zwykle co dwa lata i monitoruje realizację konwencji. Dokonuje on również przeglądu chemikaliów zgłoszonych mu do rozpatrzenia przez Komitet ds. Przeglądu Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych.

Zgodnie z art. 23 konwencji każda ze stron dysponuje jednym głosem. Jednakże regionalne organizacje integracji gospodarczej, takie jak UE, dysponują liczbą głosów równą liczbie państw członkowskich będących stronami konwencji.

2.3. Planowany akt Konferencji Stron

Podczas dziewiątego posiedzenia zwykłego, które odbędzie się w dniach od 29 kwietnia do 10 maja 2019 r., Konferencja Stron rozważy przyjęcie decyzji o włączeniu kolejnych substancji chemicznych lub zmianie istniejących pozycji w załącznikach A, B lub C do konwencji.

Celem planowanych aktów jest włączenie kolejnych substancji chemicznych lub zmiana istniejących pozycji w załącznikach A, B lub C do konwencji. Umieszczenie w wykazie w załącznikach A, B lub C powoduje, że chemikalia będą podlegały środkom mającym na celu wyeliminowanie lub ograniczenie ich produkcji i stosowania, w tym ograniczenie lub wyeliminowanie niezamierzonych uwolnień. Zmiana istniejących wpisów ma na celu zmniejszenie liczby wyłączeń ze środków kontroli.

Planowane akty prawne staną się wiążące dla stron zgodnie z art. 22 ust. 4 konwencji, który stanowi: „Propozycja, przyjęcie i wejście w życie poprawek do załącznika A, B lub C podlega tej samej procedurze, co propozycja, przyjęcie i wejście w życie dodatkowych załączników do niniejszej konwencji, z zastrzeżeniem, że poprawka do załącznika A, B lub C nie wejdzie

[1] Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 1.

w życie w odniesieniu do każdej Strony, która złożyła deklarację dotyczącą poprawki do tych załączników, zgodnie z art. 25 ust. 4, a w takim przypadku każda taka poprawka wejdzie w życie w odniesieniu do danej Strony w dziewięćdziesiątym dniu od dnia złożenia przez nią u depozytariusza dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia poprawki."

3. STANOWISKO, JAKIE MA ZOSTAĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Komisja proponuje Radzie decyzję o poparciu, w imieniu Unii, decyzji w sprawie zmiany załączników A i B do konwencji podczas dziewiątego posiedzenia Konferencji Stron. W decyzjach tych dodaje się kolejne substancje chemiczne do załącznika A, powodując, że będą one podlegały obowiązkom wynikającym z konwencji, w szczególności ograniczeniu lub wyeliminowaniu uwolnień z zamierzonej produkcji i zamierzonego użycia. Ponadto oczekuje się, że Konferencja Stron przyjmie decyzję, która zniesie lub zmieni niektóre wyłączenia dotyczące stosowania chemikaliów wymienionych już w załączniku B do konwencji.

Decyzje przedstawiane Konferencji Stron do przyjęcia opierają się na zaleceniach Komitetu ds. Przeglądu Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych – organu pomocniczego podlegającego Konferencji Stron. Stwierdzono, że substancje chemiczne, których włączenie do załącznika A zaleca Komitet ds. Przeglądu Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych, spełniają kryteria załącznika D do konwencji. Zalecenia Komitetu ds. Przeglądu Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych dotyczące zniesienia lub zmiany wyłączeń przyznanych w odniesieniu do stosowania chemikaliów wymienionych w konwencji opierają się na ocenie dostępnych alternatyw.

Dla Unii, jako lidera w polityce ochrony środowiska, szczególnie ważne jest potwierdzenie globalnego zaangażowania w propagowanie lepszego wdrażania wielostronnych umów środowiskowych i norm w tym zakresie. Obejmuje to wspieranie i wdrażanie zaleceń przyjętych przez naukowe organy pomocnicze w odniesieniu do tych umów oraz przestrzeganie kryteriów określonych w umowach, na których oparte są takie zalecenia.

Ponadto inicjatywa ta jest zgodna z priorytetem Junckera, jakim jest wzmocnienie pozycji Unii na arenie międzynarodowej, z celami zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza w zakresie zdrowia (3) i odpowiedzialnej konsumpcji i produkcji (12), a także z 7. programem działań w zakresie środowiska.

Unia powinna zatem poprzeć proponowane decyzje w sprawie włączenia do załącznika A dikofolu i kwasu perfluorooktanowego (PFOA), jego soli i związków pochodnych. Chemikalia te już podlegają ograniczeniom na podstawie przepisów unijnych, które są podobne do tych określonych w konwencji. Stosowanie dikofolu zostało zakazane w Unii rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2032/2003[2] i decyzją Komisji 2008/764/WE[3]. Stosowanie kwasu perfluorooktanowego (PFOA), jego soli i związków pochodnych zostało ograniczone rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1000[4].

---

[2] Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2032/2003 z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie drugiej fazy 10-letniego programu pracy określonego w art. 16 ust. 2 dyrektywy 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1896/2000 (Dz.U. L 307 z 24.11.2003, s. 1).

[3] Decyzja Komisji 2008/764/WE z dnia 30 września 2008 r. dotycząca niewłączenia dikofolu do załącznika I do dyrektywy Rady 91/414/EWG oraz cofnięcia zezwoleń na środki ochrony roślin zawierające tę substancję (Dz.U. L 262 z 1.10.2008, s. 40).

[4] Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1000 z dnia 13 czerwca 2017 r. zmieniające załącznik XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny,

Zgodnie z decyzją POPRC-14/2 Komitet ds. Przeglądu Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych zaleca umieszczenie w wykazie kwasu perfluorooktanowego (PFOA), jego soli i związków pochodnych z pewnymi szczególnymi wyłączeniami. Zalecenie to opiera się na przeglądzie informacji przedłożonych przez strony i zainteresowane podmioty, w tym informacji pochodzących z Unii, i odzwierciedla potrzebę dalszego wykorzystywania PFOA do pewnych szczególnych zastosowań. Unia potrzebuje niektórych szczególnych wyłączeń, jak wykazano w rozporządzeniu Komisji (UE) 2017/1000, które zawiera przepisy umożliwiające dalsze wykorzystywanie PFOA do pewnych szczególnych zastosowań w Unii.

Unia powinna również poprzeć usunięcie lub zmianę dopuszczalnych celów i szczególnych wyłączeń w odniesieniu do stosowania kwasu perfluorooktanosulfonowego (PFOS), jego soli oraz fluorku perfluorooktanosulfonylowego (PFOS) w załączniku B. Wszystkie dopuszczalne cele i szczególne wyłączenia, których usunięcie się zaleca, nie są już stosowane w Unii.

Należy ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na Konferencji Stron, ponieważ zmiany w załącznikach A i B będą prawnie wiążące dla Unii i będą musiały znaleźć odzwierciedlenie w rozporządzeniu (WE) nr 850/2004, które wdraża konwencję sztokholmską w Unii.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

W art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewidziano przyjmowanie decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które na mocy prawa międzynarodowego nie są wiążące, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”[5].

4.1.2. Zastosowanie w niniejszym przypadku

Konferencja Stron jest organem utworzonym na mocy umowy, a mianowicie Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych.

Akt, który ma zostać przyjęty przez Konferencję Stron, stanowi akt mający skutki prawne. Planowany akt będzie wiążący na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 22 ust. 4 konwencji sztokholmskiej i będzie musiał zostać odzwierciedlony w rozporządzeniu (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. dotyczącym trwałych zanieczyszczeń organicznych i zmieniającym dyrektywę 79/117/EWG[6]. Wynika to z faktu, że art. 14 ust. 1 tego rozporządzenia wymaga zmiany załączników I, II i III za każdym razem, gdy substancja zostaje wymieniona w konwencji.

---

udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) w odniesieniu do kwasu perfluorooktanowego (PFOA), jego soli i substancji pochodnych (Dz.U. L 150 z 14.6.2017, s. 14).

[5] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r. w sprawie C-399/12 Niemcy przeciwko Radzie, ECLI:EU:C:2014: 2258, pkt 61–64.

[6] Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 7.

Planowany akt nie uzupełnia, ani nie zmienia ram instytucjonalnych umowy.

W związku z tym proceduralną podstawę prawną wnioskowanej decyzji stanowi art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w którego kwestii ma być zajęte stanowisko w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszym przypadku

Główny cel i treść planowanych aktów prawnych odnoszą się do obszaru „środowisko”.

Materialną podstawą prawną wnioskowanej decyzji jest zatem art. 192 ust. 1 TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być zatem art. 192 ust. 1 w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

2019/0025 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej podczas dziewiątego posiedzenia Konferencji Stron Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych w odniesieniu do wniosków dotyczących wprowadzenia zmian do załączników A i B

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1 w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Konwencja sztokholmska w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (zwana dalej „konwencją") weszła w życie w dniu 17 maja 2004 r. i została zawarta w imieniu Unii decyzją Rady 2006/507/WE[7].

(2) Konwencję sztokholmską wdraża w Unii rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 850/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r.[8]

(3) Zgodnie z art. 8 Konwencji Konferencja Stron decyduje, czy należy umieścić substancję chemiczną w załącznikach A, B lub C oraz określa odnoszące się do niej środki kontrolne.

(4) Na swoim dziewiątym posiedzeniu Konferencja Stron konwencji sztokholmskiej ma przyjąć decyzje o włączeniu kolejnych substancji chemicznych do załącznika A i zmianie istniejących pozycji w załączniku B.

(5) Należy ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w ramach Konferencji Stron, ponieważ te decyzje będą wiążące dla Unii.

(6) W celu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego przed dalszymi uwolnieniami dikofolu i kwasu perfluorooktanowego (PFOA), jego soli i związków pochodnych należy ograniczyć lub wyeliminować produkcję i stosowanie tych chemikaliów na poziomie międzynarodowym oraz poprzeć ich umieszczenie w wykazie znajdującym się w konwencji. Ponadto konieczne jest dalsze ograniczenie lub wyeliminowanie stosowania kwasu perfluorooktanosulfonowego (PFOS), jego soli oraz fluorku perfluorooktanosulfonylowego (PFOS) przez usunięcie lub zmianę dopuszczalnych celów i szczególnych wyłączeń w załączniku B,

---

[7] Decyzja Rady 2006/507/WE z dnia 14 października 2004 r. dotycząca zawarcia, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 1).

[8] Rozporządzenie (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych i zmieniające dyrektywę 79/117/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 7).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Stanowiskiem, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii podczas dziewiątego posiedzenia Konferencji Stron konwencji sztokholmskiej zgodnie z odpowiednimi zaleceniami Komitetu ds. Przeglądu Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych, jest poparcie:

   – umieszczenia dikofolu w wykazie znajdującym się w załączniku A do konwencji bez szczególnych wyłączeń;

   – umieszczenie w wykazie w załączniku A kwasu perfluorooktanowego (PFOA), jego soli i związków pochodnych ze szczególnymi wyłączeniami dla produkcji półprzewodników lub powiązanych urządzeń elektronicznych, powłok fotograficznych stosowanych do filmów, materiałów włókienniczych zapewniających wodoodporność i nieprzepuszczalność ropy naftowej w celu ochrony pracowników przed niebezpiecznymi płynami, które stanowią zagrożenie dla ich zdrowia i bezpieczeństwa, inwazyjnych i przeznaczonych do implantacji wyrobów medycznych, pianowych urządzeń gaśniczych do eliminowania par paliwa ciekłego i pożarów paliw płynnych;

   – usunięcia następujących „dopuszczalnych celów” z wpisu dotyczącego kwasu perfluorooktanosulfonowego (PFOS) i jego pochodnych w załączniku B do konwencji: obrazowanie fotograficzne, ciecze hydrauliczne na potrzeby lotnictwa, niektóre wyroby medyczne (takie jak warstwy kopolimeru etylenu/tetrafluoroetylenu (ETFE) i produkcja ETFE nieprzepuszczalnego dla promieni rentgenowskich, wyroby medyczne do diagnostyki *in vitro* oraz filtry barwne CCD), powłoki fotolitograficzne i antyrefleksyjne dla półprzewodników, czynniki do wytrawiania dla złożonych półprzewodników i filtrów ceramicznych;

   – usunięcia następujących „szczególnych wyłączeń” z wpisu dotyczącego kwasu perfluorooktanosulfonowego (PFOS) i jego pochodnych w załączniku B do konwencji: maski fotograficzne w półprzewodnikach i w wyświetlaczach ciekłokrystalicznych (LCD), platerowanie (platerowanie twarde i platerowanie dekoracyjne), części elektryczne i elektroniczne do niektórych drukarek kolorowych i urządzeń do kopiowania kolorów, insektycydy do zwalczania mrówek ogniowych i termitów, chemiczna produkcja oleju napędowego;

   – zmiany „dopuszczalnego celu” w odniesieniu (PFOS) i jego pochodnych do produkcji pianowych urządzeń gaśniczych na „szczególne wyłączenie” w odniesieniu do stosowania pianowych urządzeń gaśniczych do eliminowania par paliwa ciekłego i pożarów paliw płynnych;

   – zmiany „dopuszczalnego celu” w odniesieniu do stosowania w przynętach dla owadów do zwalczania mrówek z gatunków *Atta* spp. i *Acromyrmex* spp. poprzez włączenie sulfluramidu i uściślenie, że „dopuszczalny cel” odnosi się wyłącznie do celów rolniczych.

2. W zależności od rozwoju sytuacji na dziewiątym posiedzeniu Konferencji Stron konwencji sztokholmskiej przedstawiciele Unii w porozumieniu z państwami członkowskimi mogą uzgodnić doprecyzowanie tego stanowiska w wyniku koordynacji na miejscu, bez kolejnej decyzji Rady.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący